

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, József királyi herceg-utca 1.
(Bika-bérház.) — Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
FÜGGETLEN KISGAZDA, FÖLDMUNKÁS ÉS POLGÁRI PÁRTI ÚJSÁG

Előfizetési ár: havonta 12.50 pengő,
negyedévre 37.50 pengő. Egyes szám
ára: hétköznap és vasárnap 50 fillér.

Ut a földreformhoz

A földbirtokreform végrehajtásának megkezdése küszöbön áll. Most, ahogy a rendelet közelesem napvilágot fog látni, az érdeklődés egyre szélesebb körben fordul a földreform felé. Országos hírű szakemberek éppen úgy hangot adnak meggyőződésükhöz és véleményükhöz, mint az érdekeltek, akiknek különféle kívánságai vannak arra nézve, hogy milyen legyen a földreform.

Természetesen mindenekelőtt álló szempont követeli meg, hogy a földreform a nemzet egyetemének érdekét szolgálja. Éppen úgy nem lehet tekintettel lenni arra, hogy egyes földtulajdonosoktól nagykiterjedésű birtokteket vesznek el a németeknek közöt való szétosztás végett, mint ahogy esetleg egyes helyeken figyelmen kívül kell majd hagyni helyi érdekeltek földosztásra irányuló kívánságait, mert a birtokteket esetleg olyan természetű lehet, hogy azon belterjes gazdálkodás kispárcellákra használnak nem folytat. ható.

Vannak országok, ahol még mindig akadnak nagybirtokok, a legtöbb ország azonban már régén túl van a maga földreformján. Magyarország abban a kellemes helyzetben van, hogy a földreformmal kapcsolatban, vagy az azt követő termelési rendszerek beállítása tekintetében nem kell kísérletezgetéseket folytatnunk. Elég, ha itt egyetlen nagyon komoly példára hivatkozunk: Oroszországra. A cárizmus végeláthatatlan hatalmas kiterjedésű birtokteket az egymást követő forradalmak során szétosztatták a németeknek és kispárcellák között. Oroszországban nem volt probléma sem a föld minősége, sem a mennyisége. A lakosság számára mérten olyan kiterjedésű föld állt rendelkezésre, hogy még évszázadokig sürsüdhettek a lakosság és a szovjetkormány nem jön zavarba, ha földet kell kiosztaniuk.

A legtöbb országban, ahol nagybirtokokból kisebb terjedelmű földteketek osztottak ki, a legnehezebb kérdések egyike volt a változás okozta nehézségek áthidalása, amit a nagy- és kisbirtokosok való termelési rendszer között látunk. Mindenki tudja, hogy a nagybirtokosok traktorral szántanak, gépekkel vetnek és aratnak és természetesen elég kifizességek a tüke erő minden előnyét.

Az orosz földosztást követő időben ott álltak a parasztek földjükön minden nélkül. Nem lehet mondani, hogy nagybirtokosok okokból jártak el így a parasztekkel szemben. Egészen egyszerű volt az ok: gyorsan végrehajtották a földreformot, veit bőségesen föld, mindenkinék adták, aki csak kért.

Azóta messzi vannak ettől a helyzettől. Hamarosan rájöttek arra, hogy a németek parasztek akkor is németek marad, ha földet adnak nekik. Újabb akció kezdődött, biztosítani a termelést, még pedig az új tulajdonosokkal a köz javára. Az orosz vezetők személtés megoldotta ezt a kérdést is. Lassankint oda fejlődtek a dolgok, hogy megtanították a parasztek okosabban, célszerűbben, jobban művelni a földet és megtanították őket még egyre: egymagában a kisgazda kintlő, verítékező, a köz számára

Miklós Béla miniszterelnök és Gyöngyösi János külügyminiszter tisztelgő látogatása Vorosilov marsallnál, aki másodízben kapta meg a Lenin rendet

Az igazán nagy katonák lelki világa egészen más, mint a többi embereké. Feladatokat vállalnak magukra vagy megbízásokat kapnak legfelsőbb helyről és amikor ezeket teljesítik, valami megmagyarázhatatlan belső lelki hatásra nem azért teszik, hogy elismerést nyerjenek el, hanem mert a jól végzett munka öntudatát élvezik. Akárhányszor megcsinál az ilyen katonákkal, hogy találkoznak bajtársukkal a nehéz harci körülmények között és végeznek emberfeletten nagy, megerőltető teljesítményt. Egymásra néznek, szemük összevillan, mindkettő érti, hogy a másik most egész ember volt, kezét szorítanak és ujjakon keresztül érzik szívük örömdobbanását. Amit csináltak, senki sem tehetné volna meg ugyanolyan körülmények között különül.

És ennél többre nem vágyunk. Ritkán bár, de megcsinál, hogy nagy hadvezérek visznek véghez olyan feladatot, melyre nemcsak egész hazájuk büszke és annak minden fia szeretne velük hálakészorításban összeforogni, de az egész világ felfigyel rájuk és elismerőleg kiált fel: »Ez nagyszerű volt!«

És az a másik nagy Ember, aki ma egy világot szabadított meg szenvedéseitől s akit a történelem máris a Nagy Sztálin marsallnak nevez, szintén csatlakozik kiváló katonájával szembeni általános elismeréshez. Gondolatban melegen kezelt fogott híres hadvezérével: Vorosilov marsallal és a katoná a katonához elmondta a legdicsebb mondatot: Ezt senki se csinálta volna meg különül.

Ezt jelenti az a tény, hogy Sztálin Oroszország nagy fiának, Vorosilov marsallnak másodszor adományozta a Lenin-rendet. Eh-

hez a kitüntetéshez minden magyar forró jókívánsága társul. Debrecen, febr. 23. (MTI) Miklós Béla miniszterelnök és Gyöngyösi János külügyminiszter tisztelgő látogatást tettek Vorosilovnál, a Szovjetunió marsalljánál, aki előtt a vörös hadsereg 27 éves fennállásának évfordulója alkalmából a magyar kormány és a magyar nép szerencsekívánatait fejezték ki.

A miniszterelnök és külügyminiszter egyben szerencsekívánataikat fejezték ki Vorosilov marsallnak abból az alkalmából, hogy másodízben kapta meg a Lenin-rendet.

A miniszterelnök távirata Sztálin marsallhoz

Miklós Béla miniszterelnök a következő táviratot intézte Sztálinhoz, a Szovjetunió marsalljához:

A vörös hadsereg 27 éves fennállásának évfordulója alkalmából engedje meg Marsall Úr, hogy mint a vörös hadsereg főparancsnokának az ideiglenes magyar kormány legfelsőbb szerencsekívánatait tolmácsoljam. A magyar nép csodálattal kíséri a vörös hadsereg dicső tetteit és mindig hálával fog gondolni arra, hogy a hadseregnek köszönheti azt, hogy az ország a német já-

rom alól felszabadult. Arra kérjük Tábournagy Urat, adjon módot, hogy az új magyar demokratikus hadsereg a dicső vörös hadsereg oldalán a sztalini hadművészet terveibe bekapcsolódva minél előbb résztvehessen a hitlerizmus elleni fegyveres küzdelemben és annak végső megsemmisítésében.

Debrecen, 1945 február 23.
Miklós Béla
Magyarország miniszterelnöke.

Sztálin hadsereg főparancsnok napiparancsa a Vörös Hadsereg fennállásának 27. évfordulóján

Moszkva, február 23. (M. T. I.) A szovjet főparancsnokság 5. sz. napiparancsa. Kelt Moszkva városában 1945 február 23-án.

Elvtársak, vörös katonák és vörös tengerészek, altisztek, tisztok és tábornokok! A vörös hadsereg fennállásának 27. évfordulóját ünnepeljük ma. A vörös hadsereg, amelyet a nagy Lenin azért hozott létre, hogy megvédi hazánkat a külföldi hódító támadásaitól és amelyet bolsevik pártunk nevelt, dicső fejlődési utat tett meg, becsülettel eleget tett történelmi hivatásának és joggal lett a szovjet nép védelmezett kedvence. A vörös hadsereg a polgárháború éveiben sok ellenséggel védte meg az ifjú szovjet államot. A vörös hadsereg a német támadással szemben a honvé-

delmi háború nagy csatáiban megmentette a Szovjetunió népet a német fasiszta rablástól, megvédte hazánk szabadságát és függetlenségét és segítségét nyújt az európai népeknek, hogy levegő a német jármót.

A vörös hadsereg fennállásának 27. évfordulóját most az eljövendő aratók történelmi jelentőségű győzelmek között ünnepeljük. A vörös hadsereg nemcsak megszabadította földünket a német fasiszta szennytől, de sok száz km-re vissza is vetette az ellenséget ama határokon túlra, ahonnan a németek rablóháború országunkra támadtak. Németország területére helyezte át a háborút és most szövetségeseink hadseregével együtt sikeresen fejezi be a német fasiszta hadsereg

szétzúzását. A vörös hadsereg ez év januárjában a Balti-tengertől le a Kárpátokig az egész arvonalon példátlan erejű csapásokat zúdított az ellenségre. 1200 km. hosszú fronton szétzúztuk a németek nagyrejű védelmét, amelyeket éveken át tartó harcokra épített ki. A vörös hadsereg támadások során most messzi nyugatra vetette vissza az ellenséget. Szovjet csapatok kemény harcok közepette Kelet-Poroszország határáról a Visztula alsó folyásáig 270 km-t, Varsótól délre a Visztulánál létesített hídfőállástól az Odera alsó folyásáig 570 km-t, San Domiertől Német-Szilézia mélyéig 480 km-t nyomult előre. Téli támadás sikerei megakadályozták, hogy a németek nyugaton elfoglalják Belgiumot és El-

kevés hasznát hajtó tényező, de ha a sok kisember összefog a közös munkára, akkor olyan erő képvisel, amely méltó támasza lehet a világ legerősebb hadseregeinek is.

Kétségtelen, hogy minden ország, amelyik a földosztás problémájával még foglalkozik, nagyon sokat köszönhet Oroszországnak, amelyik végigjárta a földreform kálváriáját és minden iskoláját és ma olyan gyakorlati tapasztalatokban gazdag út áll mögötte, hogy ezen a téren bá-

ran tanítómestere lehet a világ bármelyik népének.

Nincs tehát semmi szükség arra, hogy most bármilyen tiszteltreméltó okból saját magunk kísérleteket folytassunk és kitaláljunk, milyen módon lehetne és kellene a földreformot úgy végrehajtani, hogy boldoggá tegyük a családokat, melyek kis földhöz jutnak, elégedetté tegyünk egy hatalmas társadalmi réteget és az egész országnak haszna legyen az új rendszerből, mert a nemzet támasza a földhöz

jutottak hatalmas tábora lesz. — Kérdezzük meg, milyen úton járunk az oroszok, akik olyan földreformot valósítottak meg, amelyenél különbet egyetlen modern nyugati ország sem csinálhatott. Kövessük őket a földreform terén, ne küzdjünk gyermekbetegségekkel, hanem menjünk rögtön a végére a dolgoknak, nézzünk szembe nyíltan a nehézségekkel és az orosz tapasztalatok alapján valósítsuk meg a magyar földbirtokreformot.

A 12. honvéd század

Bizonyára minden magyar dobogó szívvel vette tudomásul azt az örömhírt, hogy az első magyar század megkezdte a harcot a németek ellen.

Pontosan érezzük, nagy jelentősége van ennek a ténynek. Szinte mindegy, hogy milyen körülmények között került a 12-ik honvéd század abba a remek helyzetbe, hogy végre a terrorlegyűrvé, az igazi ellenség ellen fordulhatott.

Persze, hogy minden magyar fiú úgy harcolt, mint egy félisten. Mérhettelen szenvedések sorozatát, becsapásokat, félrevezetéseket kellett megbosszulniuk. De ez csak a politikai részért volt. Hát még az a tenger könny, megálátás, melyet a német gőg fölénye a szelidebb lelki magyarral szemben juttatott kifejezésre! És az a sok kín és keserv, amit a rablások okoztak! A németek szövetségeseink voltak. Jogunk volt hozzá, hogy megköveteljük tőlük a tisztességes bánásmódot asszonyainkkal, leányainkkal és főleg vagyonunkkal szemben.

Hogy ehelyett mit kaptunk, azt nem kell senkinek sem magyarázni. Ha valaki oda mert állni a német fosztogatók elé és kérte, hogy ne vigyék el fehérneműjét, utolsó darab holmiját, akkor pöszölyt fogtak rá és durván, pöszölyt mondták: ezt hagyjuk itt nektek.

Ha ellenség pusztítja el az ember házáit, ha légi bomba rombolja szét, gránát esap bele a családi tűzhelybe, ezt mindenki megérti és beletörődik a sorsába. De a 12. század honvédei nagyon is jól tudták, hogy a németek, az jóbarátok, a szövetségesek a lehangványabb módon, embertelen kegyelenséggel támadták meg a védtelen nőket és gyermekeket, családokat, feldúlták az otthonainkat. Beestelenül jártak el velünk szemben, akárcsak a kassai légi támadásnál, amikor a németek az oroszok felségjelével megfestett gépekkel támadtak meg minket.

Örülünk annak, hogy a 12. század úgy harcolt, mint az oroszok. Kellott, hogy az oroszok lássák, vannak embertigrisek a német tigris tankokkal szemben. Érezzék meg, hogy ma már nincs szüksége a magyarnak egyetlen szóra, biztatásra, hogy lelkesen harcoljon, ma már nem kell képes és más propaganda, hogy a németet szívéből, lelkéből utálja és gyűlölje, ma már csak egyetlen dolog kell minden magyarnak: alkalom arra, hogy szembefordulhasson a németekkel.

Most már mindenki tisztában lehet azzal, hogy a magyarság igazi érdekét csak a németek ellen lehet szolgálni. Ahogyan a 12. század felismerte helyét, úgy tudja itt mindenki, hogy az oroszok oldalán és a németek ellen kell harcolnia akár fegyverrel, akár ekével, kalapáccsal vagy szővőszéken.

Nem kívánunk már mást, a nemzet apraja-nagyja, csak annyit, hogy amit az orosz kormány gazdasági, pénzügyi és szociális téren segít bennünket a talpraállásban, ugyanolyan módon még egyben segítsen: tegye lehetővé ennél hamarabb, hogy a magyar hadsereg egyetlen emberként összeforva szállhasson szembe a német rablókkal, akik évszázadok óta aljas módon szilpolták az országot és most azt hitték, évszázadokig terjedő időre tönkretették bennünket.

Puskát kérünk és lehetőséget a harcra, a többi a magyar becsület, a lélekbe égetett bosszúvágy és a magyar virtus majd megteszi.

százi és lehetővé tették szövetségeseink hadseregei számára, hogy támadásba menjenek át és így nyugati támadó hadműveletekkel csatlakozzanak a vörös hadsereg keleten folyó támadó hadműveletéhez.

Csapatunk 1945 januárjában, februárjában támadásuk 40 napja alatt 300 városból verték ki a németeket, elfoglaltak több, mint 2400 vasútállomást, birtokba vették több, mint 15 ezer négyzetkilométer vasútvonal hálózatot. Németország a rövid idő alatt foglyokban több, mint 350 ezer katonát, halottakban 800 ezer katonát és tisztet veszített. A vörös hadsereg megsemmisített, illetőleg hadiszikmányként birtokba vett kb. 3000 repülőgépet, több, mint 4500 harcokosít és rohamlőveget és legalább 12 ezer ágyút. A vörös hadsereg mindezek eredményeképpen teljesen felszabadította Lengyelországot és Csehszlovákia területének jelentékeny részét, elfoglalta Budapestet és kivette a háborúból utolsó európai szövetségeseit, Magyarországot. Elfoglalta Kelet-Poroszországot és Német-Szilézia nagy részét, utat tört magának a Baltikumba, Pomerániába, a Berlinbe vezető utakra.

A német fasiszták azzal kérkedtek, hogy több, mint 100 éven át egyetlen ellenséges katonára sem volt Németország területén és a német hadsereg kizárólag idegen földön harcolt és fog harcolni. Ennek a német hetvenkedésnek most vége szakadt. A tél támadás után a vörös hadsereg újabb örökkel gyarapodott az egyre bonyolultabb és egyre nehezebb feladatok megoldásához. Dicső harcaink most megtanulták, hogyan kell szétzúzni és megsemmisíteni az ellenséget. Katonáink, akiket nagy felszabadító küldetésük felismerése lelkesedéssel tölt el, csodálatos hősséget és önfeláldozást tanusztanak. Mesterien egyeztetik össze a harcban tanult batorságukat és vakmerőségeiket fegyverzetük erejének és hatalmának teljes kihasználásával. A vörös hadsereg tábornokai és tisztjei mesteri módon egyeztetik össze tömeges csapásait, egyes és lendületes manőverekkel. A vörös hadsereg a háború 4. esztendőjében szilárdabb és erősebb lett, mint bármikor ez előtt volt. Haditechnikája és harcmodorát még sokkal tökéletesebbé tett, mint valaha.

Elvtársak, vörös katonák és vörös tengerészek, altisztek, tisztek és tábornokok! A németek feletti teljes győzelem immár közel van. De a győzelem sohasem jön magától. Nehéz harcokban és kemény munkával kell azt kivívni! A pusztulásra ítélt németország utolsó erőfeszítéseket tesz és elkezdett ellenállni a szigorú megtorlástól. Az ellenség a küzdelem legvégső szakaszában legalábbabbvá módosított, hogy fog folyamodni. Eppen ezért tudnunk kell, hogy minél köze-

lebb jutottunk a győzelemünkhöz, annál fokozottabbnak kell lenni éberségünknek, annál erősebb csapásokat kell mérni az ellenségre.

A szovjet kormány és dicső bolsevik pártunk nevében köszöntelek és üdvözöllek benneteket, a vörös hadsereg fennállásának 27. évfordulója alkalmából.

A szovjet állam haderőinek elmúlt év folyamán aratott nagy

győzelmeinek megünneplésére megparancsolom: hogy ma, február 23-án a vörös hadsereg fennállásának 27. évfordulóján este 8 órakor húsz ágyúsortűz dördüljön el Moszkvában, Leningrádban, Kijevben, Minszkben, Tallinban, Rígiában, Vlnában, Kisenyevben, Sztalingrádban, Szebasztopolban, Odesszában. Eljén a diadalmas vörös had-

sereg, éljen diadalmas hajóhadunk, éljen a hatalmas szovjet hazánk.

Örök dicsőség hazánk szabadságáért és függetlenségéért vívott küzdelemben elesett hőseinknek. Halál a német hódítókra!

Sztalin hadseregfőparancsnok, a Szovjetunió marsallja.

6000 szövetséges gép támadta egyszerre Németországot

Közel egymillió a német hadifoglyok száma Szovjet csapatok elfoglalták Sinten várost Brandenburgban kiértek a Neisse folyóhoz és megszálltak 60 helységet A Szovjet Tudósító Iroda hadműveleti jelentése

Moszkva, február 23. (MTI) Február 22-én Königsbergől nyugatra a Semland-félszigeten csapatunk visszavertek nagy ellenséges gyalogsági és páncélos kötelékekkel támogatott rohamokat. Az ellenségnek nagy emberáldozat és anyagvesztés során sikerült visszashorítani csapatainkat a Königsbergől északra levő tengerpartra. Königsbergől délnyugatra csapataink folytatták az ellenség keletporoszországi harcospontjainak megsemmisítésére irányuló harcukat és szűkebbre szorították a gyűrűt és elfoglalták Sinten várost és több más helységet. Csapatunk Königsbergől nyugatra 3 nap alatt, február 19-től 21-ig megsemmisített 86 német harcokosít és rohamlőveget, 76 ágyút, 160 géppuskát és 300-nál több gépkocsit. Az ellenség csupán halottakban 8000-nél több katonát és tisztet veszített. Danzigtól délre csapataink támadó harcok eredményeként elfoglaltak számos helységet. Február 21-én csapataink ebben a körzetben foglyok ejtettek 500-nál több német katonát és tisztet és zsákmányoltak 5 rohamlőveget, 55 ágyút és 24 páncélozott csapatszállító gépkocsit. *Posenben harc folyik a fellegvárat kezében tartó ellenség helyőrség megsemmisítésére.*

Brandenburg tartományban Gubenből délkeletre csapataink kiértek a Neisse folyóhoz és elfoglaltak 60-nál több helységet. Gubentől délkeletre csapataink likvidáltak egy erdőszélig körülrárt ellenséges harcospontot, mely 2000 katonából és tisztből állott. Az ellenséges kötelék parancsnokai fogságba kerültek. A Duna északi partján Komáromnál csapataink visszaverték az ellenség nagy gyalogsági és páncélos kötelékeinek támadásait. Ebben a körzetben február 21-én megrognáltunk és megsemmisítettünk 40 német harcokosít és rohamlőveget. Az arcvonal többi szakaszán felderítő tevékenység és számos ponton helyi jelentőségű harcok folytak. Február 21-én az egész arcvonalon megrognáltunk és megsemmisítettünk 198 német harcokosít. Légi harcokban és légvédelmi ágyúink tüzeben lelőttük az ellenség 80 repülőgépét. Február 22-re virradó éjjel nehéz bombavetők magyaránny bombatámadásokat

intéztek Königsberg és Bratiszlava ellen.

6000 SZÖVETSÉGES REPÜLŐGÉP BOMBÁZTA BERLINT, LIPCSÉT, NÜRNBERGET.

London, február 23. (MTI) Tegnap a háború legerősebb légi offenzíváját indították a szövetségesek Németország ellen. Több mint 6000 különböző típusú repülőgép vett részt a támadásokban. Céljuk az volt, hogy ideig-óráig megbénítsa Németország szállítási rendszerét. Az éjszaka brit Moszkvitók Berlint támadták. Több mint 1400 amerikai bombázó támadta Közép-Németországot. Célpontok között voltak: Berlin, Leipzig, Nürnberg. Huszonnégy rendező pályaudvarra 14.000 negyedtonnás bombát dobtak le. Brit Lanchester két viaduktot támadtak Berlin és a Ruhrvidék között. Más gépek Hannover benzoltelepeire csaptak le.

Olaszországból felszálló ezer bombázó délnémetországi, jugoszláviai és ausztriai vasútvonalakat támadott. Célpontjaik között München, Salzburg és ausztriai rendező pályaudvarok voltak, valamint Kesselring Brenneri közlekedési vonala.

SZÖVETSÉGES CSAPATOK KIVERTÉK A RAJNA-MOSEL KÖZÖTTI HÁROMSZÖGBŐL A NÉMETEKET

London, február 23. (MTI) Szövetséges csapatok elvágták a goch-calceari országot, Délebbre a 3. amerikai hadsereg kötelékei végleg megszüntették Saarburgot. A Rajna-Mosel közötti háromszögből kiverték a németeket. E hadművelet során az amerikai csapatok a németeket egy 200 km² területről űzték ki. Szövetséges csapatok két helyen átkeltek a Saar-folyón és csatákat vívtak az ellenséggel a folyó nyugati partján.

A 3. hadsereg arcvonalán tegnap kétezer foglyot ejtettek az amerikaiak. Így a nyugati partraszállás kezdete óta ejtett német hadifoglyok száma meghaladja a 900 ezret.

London, február 23. (MTI) A szövetségesek által fenyegetett balti kikötőkből a német hajók norvégiai fjordokban húzódnak meg. Norvég tudósítások arról számolnak be, hogy brit repülőgépek mind több és több aknát helyeznek el az oslói kikötő előtti vizeken. A svéd rádió éjszaka jelentette, hogy egy német búvárhajó a norvég vizeken aknára fu-

tott és elsüllyedt.

London, február 23. (MTI) Olaszországból felszálló szövetséges taktikai gépek tegnap az északjugoszláv tengerpart vidékén Lussin német törpe búvárhajó támaszpontot támadták. Szövetséges repülőgépek támadást intéztek Pola és Genua kikötőjében levő hajók ellen.

Az olasz szárazföldön az amerikai 5. hadsereg kötelékei most Monte Castello meredek hegyein törnek utat maguknak.

Stettinius amerikai külügyminiszter: „A háború befejezése előtt létre kell jönni oly nemzetközi szervezetnek, amely szükség esetén fegyverrel is biztosítja a békét”

London, február 23. (MTI) Az amerikai nemzetközi értekezleten beszédet mondott Stettinius amerikai külügyminiszter. Hangsúlyozta annak fontosságát, hogy a háború befejezése előtt létre kell jönni oly nemzetközi szervezetnek, amely szükség esetén

Fuvarost keresünk
könnyen szállítható
140 g áru helyi szállításához
Cím a kiadóhivatalban.

AMERIKAI SEREGEK PARTRASZÁLLTAK KAPUR SZIGETEN

London, február 23. (MTI) A Fülöp-szigeten amerikai seregek partraszálltak Kapur szigeten Luzontól délre. A sziget annak a lenggerszorosnak kulcsponja, mely az Egyesült Államoknak a manilai öbölbe vezető főútvonalán fekszik. A szövetségesek tovább folytatták a Manilatól délre megmaradt japán terepszák megtisztítását. Amerikai nehéz bombázók tegnap ismét támadták Formozát.

BELGIUM IS RÉSZT AKAR VENNİ NYUGAT-NÉMETORSZÁG MEGSZÁLLÁSÁBAN

London, február 25. Belgiumból érkező hírek szerint Belgium is részt akar venni Nyugat-Németország megszállásában. Biéaux külügyminiszter a belga külügyminiszternek ebben a kérdésben azt a választ adta, hogy Franciaországban nincs kifogása az ellen, hogy Nyugat-Németország megszállásában Belgium is résztvegyen.

„Tapasztalt hadvezető helyett hóhérra bízták a középső német hadsereg feletti parancsnokságot”

London, február 25. (MTI) A sztalingrádi csatában fogságba esett Kortlen vezérőrnagy mondott beszédet a moszkvai rádióban. A keleti frontról többek között ezeket mondotta: Himmler átvette a középső hadsereg feletti parancsnokságot, ezzel élet és halál ura lett. Ő parancsol a hadseregben és a népfelkelőknek, ő, akinek lelkiismeretét milliónyi ártatlan

ember élete terheli. Hitler mindig megpróbálja terrorral elérni azt, amit fegyverekkel már nem tud elérni. Himmler a hadvezetéshez mitsem ért. Ez nem hóhérok feladata. Katonai tapasztalatai nincsenek. Mi a fegyvere? A hóhér pallosa. Himmler előde egy tapasztalt törzsliszt volt, Reinhard vezér ezredes.

100-150 pengő előleget kaptak a kiszírt városi alkalmazottak

Megírtuk, hogy a szakszervezetek akciót indítottak az iránt, hogy a 400 pengőnél kisebb fizetésű városi alkalmazottak, munkások és tisztviselők nyomorúságos helyzetükön való enyhítés végett egyelőre 150 pengő előleget kapjanak addig is, míg a fizetésüket a megélhetést biztosító módon rendezik.

100 pengőt, a gyermekes családok 150 pengőt kaptak.

Ez az előleg természetesen csak a pillanatnyi helyzetet oldotta meg. Ad hoc segítség és egy hónapra szól. Bizonyosak vagyunk benne, hogy a 100-150 pengő nemcsak fizikai értelemben vett előleg lesz, hanem szellemi értelemben is, vagyis előleg a jövőre nézve, amikor — minél hamarabb — bekövetkezik a fizetés-rendezés és tisztességes ellenértéket adnak a munkások, alkalmazottak és tisztviselők munkájáért.

A Nemzeti Bizottság ülésén Szabó Kálmán szociáldemokrata bizottsági tag vetette fel azt az indítványt, hogy a kisalkalmazottaknak fizetési előleget folyósítsanak. A javaslatot elfogadták és az ügy jó kivételre háromtagú bizottságot küldtek ki. Ez a bizottság eleget is tett megbízatásának és az összes városi tisztviselők, alkalmazottak és munkások, ha fizetésük 40 pengőn alul van, megkapták a segélyt. A nőtlenek vagy azok, akiknek csak feleségük van, gyermekük nincs,

Kedden, vagy szerdán megindul a villamos

A villanytelepi kazán javítása miatt bekövetkezett kényszerzsunet a villamos közlekedésben csakhamar megszűnik. Hír szerint kedden vagy szerdán annyira készen lesznek a munkával, hogy a villamos forgalmat helyreállíthatják és nemcsak az eddigi vonalakon, hanem a Kossuth-utcán is megindul a villamos.

— Vagyonmentő Bádogos-u. 1.

Fahidi József
rövidáru nagykereskedő
Simonffy utca 6. sz. alatt
folyó hó 26-án, újból megnyitja üzletét

MAGAS ÁRAT FIZETEK
vászonért, szövetért, ugyanott megbízásból aranyat, karórákat veszek
Piac-u. 59. üzlet.

VESZEK
szövetet, selymet, vásznat, férfi-női ruhát fehérneműt (Igazoltt tulajdonostól.)
Papp István textil-divatáru kereskedés
Dégenfeld-tér 4. szám

Százmillió pengő kölcsönt adott a Szovjetunió Magyarországnak

A minisztertanács ülést tartott

Miklós Béla elnökle alatt minisztertanács volt, amelyben dr. Vársány István pénzügyminiszter bejelentette, hogy a Szovjet-Unió kormánya megértéssel fogadta a magyar kormány 100 millió pengős kölcsönre vonatkozó kérelmét, azt teljesítette és a 100 millió pengőt rendelkezésére bocsátotta.

Vörös János honvédelmi miniszter a honvédség felszerelésére nézve tett jelentést és javaslatot. Faraghy Gábor közellátási miniszter jelentést tett Budapest közellátásával kapcsolatos intézkedéseiről, valamint a fejadag megállapítására nézve tett javaslatot, amelyet a minisztertanács elfogadott.

Dr. Balogh István államtitkár a sajtórendészeti intézkedések újabb szabályozására nézve mutatót be kormányrendelet-tervezetet, mely kapcsolatos a fegyverszüneti egyezmény előírásaival. A minisztertanács a javaslatot elfogadta.

Takács Ferenc iparügyi miniszter jelentést tett különböző gyárak és nagyüzemek helyzetéről, illetőleg üzembeállításáról.

Dr. Molnár Erik népjóléti miniszter a hatósági orvosok magángyakorlatával kapcsolatban tett előterjesztést, amelyet a minisztertanács szintén magáévá tett.

A minisztertanács délután 3 órától este 8 óráig tartott.

Debrecen lakossága példamutatóan önellátásra rendezkedik be

Nagy az érdeklődés a Kertgyesület kiskert parcellái iránt

A magyar élet szinte valamennyi problémája között első helyen áll a lakosság ellátásának kérdése, mely a mai körülmények között valóban életkérdés. Veres Péter a napokban Debrecenben tartott előadásában megdöbbentően realisztikus képet festett arról, hogy milyen nélkülözések árának az ország lakosságára, ha nem áll ma falusi és városi ember egyaránt a termelés szolgálatába.

Debrecen lakosságát minden időkben jellemezte az a hívő józanság, mely az idők parancsoló szavának megértését szolgálta. Ez nyilvánul meg napjainkban is, amikor a Közhatalnok Munkáskert Egyesület felhívása nyomán tömegesen jelentkeznek a kis kertparcellák kiosztására. Debrecen külsőségén egész sereg ilyen munkáskert: Petőfi-telep, Horthi-telep, Árpád-telep, Attila-telep, Tormás Károly-telep, Dobozi-telep, Szántó Győző-telep, József-telep stb. öleli körül a várost. Szorgalmas munkások más esztendőben is megművelték ezeket a telepeket, az idén azonban jóval erősebben nyilvánul meg a közönség érdeklődése ez irányban és bár a felhívás szerint március 10-ig lehet jelentkezni a parcellák kiosztására, már az első napokban sokan fordultak igénylőssel a kertgazdához.

Érdeklődünk az ezzel kapcsolatos tervek felől és az alábbi felvilágosítást kaptuk:

Családonként általában száz-negyszázöttes parcellát kérnek és ezt munkálják meg. Jó termő földben ezen a területen megterem kisebbségnek egész évi burrenvaszükséglete és zöldség-féléje is. Az idén úgy értesültünk, hogy ezenkívül is összeáll három-négy család, kivesszék néhány holdas területet és azt igyekeznek megművelni.

Gyakorlatilag hogyan oldhatják meg ezt a városi munkával elfoglalt debreceni családok? — kérdeztük.

— Aki vállalja a feladatot, an-

nak számára bizony ez azt jelenti, hogy szabad idejét, a hétközi ünnepeket és ha megmarad az ületek, ipari üzemek mostani korai, azaz nyárára zárójára a nyáron is, amit éppen e termelés érdekében üdvöskének tartanánk meghagyni, akkor a nyári napokon legalább hetenként 2-3 napon az estebe nyúló délutánokat is családostul a kis parcellán kell tölteni. Nem boszorkányság ez a munka, mindenki könnyen belejön és városi ember számára egészséges is a gyakorlati szabadban tartózkodás. Nemzetgazdaságilag pedig gondolkunk arra, hogy milyen nagy jelentősége lenne annak, ha csak minden második család megtermelné a burgonyáját, a zöldség-félésszükségletét, egy kis tengetit, babot, borsót. Mert erre van most szükség, nem szépen felzöldült kis dívatos viláminkertekkére, amivel már a multban is próbálkoztak, de amiben kevés volt a gyakorlati haszon.

A lakosság körében ugyancsak megnyilvánul a törekvés a baromfi-tenyésztés fokozására is. Különösen kertségekben máris megkezdik a koltlók ültetését. Erre rendkívül nagy szükség van, mert a németek kipusztították jószág-állományunkat, elrabolták sertéseinket, szarvasmarháinkat, nagy részét tehát a húselállítás terén boromfira leszünk utalva. Fel kellene fokozni a húselállítás érdekében a házinyúl- és galambtenyésztést is.

Szinte egész közellátásunk ma azon dől el, hogyan vesz részt a termelésben egyöntetűen minden család. Ma nem lehet arra az álláspontra helyezkedni, hogy ha pénzem lesz: majd a piacról beszerzem a szükségletet, mert a piac valószínűleg nagyon szegényes lesz egész évben. Minden családot kell állítani a termelés szolgálatába és örvendetes jelenség, hogy ezen a téren példamutatóan jár elől Debrecen lakossága.

Szabó Kálmánt javasolják a polgármesteri, Szendrei Sándort és Végh Dezsőt a helyettes polgármesteri tisztségre a közgyűlésnek

Debrecen város törvényhatóságának egyik legközelebbi közgyűlésén kerül belátásra a polgármesteri és helyettes polgármesteri tisztség. A jelölés kérdésében a pártok debreceni vezetősége pártközi értekezletet tartott és ezen a koalíció szellemének megfelelő teljes összhangban a következő meggyezés alakult ki.

Debrecen sz. kir. város polgármesteri tisztségre Szabó Kál-

mánt, a debreceni egyetemi nyomda vezetőjét jelölték, aki a Szociáldemokrata Párt tagja. A helyettes polgármesteri tisztség betöltésével kapcsolatban úgy döntött a mindvégig a harmonikus együttműködés érdekeit szem előtt tartó értekezlet, hogy két helyettes polgármesteri állást szervezzen teljesen egyenlő joggal. A két helyettes polgármesteri tisztségre Végh Dezső szoba-

DEBRECEN 3. OLDAL 1945. II. 24.

festőmestert, a Kommunista Párt tagját és Szendrey Sándor ács-mester, nemzetgyűlési képviselőt, a Kisgazda és Földmunkás Párt tagját javasolják megválasztású a közgyűlésnek.

Olajat a zsír pótlására

Valamikor Debrecen híres és bő iparvárosa volt az olajút. A város vége voltak az olajút malomok, s azok helyét ma már csak egy városrész neve tartja emlékeztetőn. Most újra időszerű lett az olajút, az olajút. A nagy zűriány miatt Debrecen lakosságának nagy része olajjal főz. Olaj azonban nem a városban készül, hanem a falvakról hozzák a piacra. A napraforgóolajnak elég magas az ára, húsz pengő körül jár, de ezt az összeget sem tudja mindenki megfizetni.

Felmerült a gondolat a város közellátási körében, hogy a zsírhiányt a közönség minél szélesebb köré olajjal pótolja.

Mint hírlék, Debrecenben a közrak-tárakban és a környéki tanyákon nagymennyiségű napraforgómag van, amelynek egy részét állati takarmányozás céljaira használják, de olyan mennyiségű állama a közellátás rendelkezésére, hogy a zsírhiányt nagyot segíthet, ha abból az olajat ki-vonnák. A vázlatot ügyvezető olajpótló mérnök úr, ügyvezető fedezné az állati takarmányozást. A városban olajút malom is van néhány. A Károlyi Ferenc József úton is van egy üzemkivétel. Szó van arról, hogy ezt a malmot a közellátási célokra rendezhessék és ott nagyobb mennyiségben állítsanak elő a napraforgó-magból készült étolajat. A számítások szerint a mai árnál lényegesen olcsóbb olaj kerülne forgalomba, literje 8-9 pengő lenne. Egy mázsa mag mai ára 70-80 pengő, melyből 20-25 liter olajat préselhetnek ki. A termékek és számítások most vannak folyamatban.

Áldetektív tisztogató munkája Bösözörményben

A debreceni rendőrségnek tudomására jutott, hogy Hajdúbözörményben egy Turner Lajos nevű egyén letartóztatásáról hajtott végre. Mint a budapesti nyomozószolgálat megbízottja jelent meg a városban és faszék után kutatott. Több embert őrizetbe is vett.

A debreceni rendőrség politikai osztálya kiszállt Hajdúbözörménybe s Turner elállította. Kiderült, hogy semmiféle megbízása nem volt. Ugyanakkor a rendőrség végzett tisztogatót a hajdú városban és kilenc embert vett őrizetbe, akik valóban nagyban tevékenykedtek a németek érdekében. Az elfogottak között van a bösözörményi avilásnémet elnök Szócsa István városi tisztviselő, aki őrizetbe volt. Letartóztatott még Bucher Károly is, aki előzőleg jelentkezett a Volksbundba. A németek nagy bizalmával díszkedett, állandóan német faszékekkel volt együtt és a Gestapóval listákat adott át, melynek alapján a német hírszolgálat szerez számos letartóztatást hajtott végre és derek magyar embereket elhurcolt.

Az eljárás az elfogott faszékek ellen folytatott. Kihallgatásuk során kétszer vallomást tettek. Népbizóság elnöke a faszékek letartóztatásukat a rendőrség Hajdúbözörményben további letartóztatások várhatók.

200.000 pengős betörés gyanúsítottját vette őrizetbe a rendőrség

A debreceni rendőrség őrizetbe vette Barna József 25 éves gyári munkást, Csapó-utca 26. szám alatti lakost, akit 200.000 pengős betörés elkövetésével gyanúsítanak. Barna azon a címen, hogy kibombázott, szükségletkást utaltatott ki magának a Csapó-utca 27. szám alatt és az épületben a felmerült adatok szerint Budaházy-Bruchner Ernő egészségügyi főtanácsos és dr. Orszényi rendőrfogalmazó kárára 200.000 pengőt meghaladó értékű ruhanevet, ágyneműt, fehérneműt és más értékeket lopott azoknak lakásából. Gyanúsítottjak ezen kívül Barnát a Köztisztviselők Szövetkezetére Vár-utcai üzletében elkövetett listlopással is. Az ügyben folyik a vizsgálat.

Traktor eladó
„Cormick” jelűre a kiadóba.

Bélyeget, bélyeggyűjteményt jó áron vesz
Solti Illatszertár üzlet Sas utca 2.

Kereskedők szervezetébe tömörülését javasolja a Kamara

A Debreceni Kereskedelmi és Ipari Kamara jelentést tett a kereskedelmi miniszternek azokról a káros jelenségekről, melyek ma az üzleti életben felmerülnek. Először is arról van szó, hogy a mai rendkívüli viszonyok között a gyengébb erkölcsű és a haszonra méhen törekvő egyének oly irányban igyekeznek kihasználni a kereskedelmi élet nehézségeit, hogy kevés munkával vagy munka nélkül nagy nyereségre igyekeznek szert.

Kell, hogy ezen nemkereskedő embereknek káros tevékenységét a hatóság megakadályozza. Azonban — mondja a kamarai jelentés — csaknek felkutatására és a fizikai kereteken belül való kiűzésére akkor lehetőségek, ha a kereskedők nem egyenként elszigetelve maradnak, hanem szervezeteknek és megalkotják az őket egye-

sítő szervezeteket. Így módjuk lesz egymást ellenőrizni, jogos érdekeiket megvédeni és azokat az elemeket ki-zárni a kereskedelmi társadalomból, melyek nemcsak a közönségnek, hanem a legális kereskedelmeknek is nagy ártalmára vannak. A kamara azt javasolja, hogy a szervezetekbe való belépést kötelezővé kell tenni és módot kell nyújtani arra, hogy a morális követelmények meg nem felelők ellen a megtorló szankciókat alkalmazhassák. Erre alkalmas lesz a kamara keretén belül fel-állítandó fogyelemi bizottság, melynek teljes jogkörre lenne az okmányügyekben erőbelen intézkedni.

Végül kéri a kamara a minisztert, hogy adjon irányelveket a felmerült kérdések megoldására.

Nemcsak várjuk a demokratikus Magyarországot, hanem dolgozunk is érte!

Diákiútk beszélnék terveikről, céljaikról és arról, hogy mit várnak az új iskola reformtól

Ma délelőtt lesz Debrecenben az első diákvilág, ahol a város középiskolák diákjai állást foglalnak a legégetőbb ifjúsági kérdésekben. Ebből az alkalomból beszélgetést folytatunk Csátary Dániellel, a nagygyűlést előkészítő szervező-bizottság egyik tagjával, valamint Hevesi Ottóval, a miskolci katolikus főgimnázium jelenleg Debrecenben tartózkodó nyelveljáró diákjával.

EGYÜTTMŰKÖDÉST AKARUNK A PARASZT- ÉS MUNKÁSIFJÚSÁGGAL

A magyar ifjúságot eddig mesterséges akadályok választották el egymástól — mondja Csátary Dániel. Az új iskola rendszer urai féltékenyen vigyáztak arra, hogy ne történjen összefogás az ifjúság között s hogy ereje minél jobban szétfagyjon. Mindezt már a múlté. Elsőrendű feladatunknak tartjuk az ifjúsági egység létrehozatalát. A magyar ifjúságnak egy táborban van a helye.

Milyen szerepet játszik a diákság az ifjúsági mozgalomban?

— Ennél a kérdésnél figyelembe kell venni, hogy a multban a paraszt- és munkásifjúság nem közeledhetett egymáshoz. A nagy feladat: egy tábortba tömöríteni a paraszt- és munkásifjúság hatalmas tömegét. Az értelmiségi ifjúságnak ill az összekötő kapcsolatot kell lennie.

DEMOKRATIKUS ISKOLAPOLITIKÁT!

Mit vártok a demokratikus Magyarországtól?

— Mi nemcsak várjuk a demokratikus Magyarországot — folytatja tovább Csátary Dániel —, hanem dolgozunk is érte. Az ehhez való lehetőségek minél hamarabb biztosítását természetesen felelőseinkről várjuk és reméljük. Demokratikus iskolapolitika kívánunk. Mindenkinél, akinek tehetsége van, adjanak lehetőséget az ingyenes tanuláshoz. A kultúrához mindenkinek joga van. Nincs népek felett álló kultúra, hanem csak olyan, amelyet a nép csinál saját magának. Kívánjuk az ingyenes tankönyvek rendszerének bevezetését is.

IGAZI NEVELŐKET KIVÁNNUNK LÁTNI A KATEDRÁKON

Az iskolák belső életére tereljük a szót. Hevesi Ottó ezzel kapcsolatban a következőket mondja:

— A multban a diákságnak nem volt beleszólása saját sorsának irányításába. Hisszük, hogy

a jövőben ez is meg fog változni. A régi rendszer diák-ideálja a meghunyászkodó, minden sérelem előtt szemet hunyó »jó fiú« volt. A mi ideálunk a gerinces, öntudatos diák. Meg akarjuk szüntetni a hivatalos nagyképszerűsége távolságot tanár és diák között. Mi igaz nevelőket, szellemi irányítókot akarunk a tanári katedrára látni. Nem tűrhetjük, hogy a jövőben rólunk döntsének — nélkülünk.

— Mindezekkel itt csak nagy vonalakban felvázolt problémákkal fog foglalkozni a mai nagygyűlés — mondja befejezésül Csátary Dániel. — Kimondhatatlanul örülünk, hogy végre mi, középiskolások is hallathatjuk szavunkat és saját magunk vehetjük kezünkbe sorsunk irányítását.

HIREK

Dolgozzass, hogy dolgozhass!

Méltó síremléket az orosz hősihalottaknak

A »Debrecen« már foglalkozott azzal a gondolattal, hogy a Debrecenben elesett hősi halottaknak a város emeltesse méltó síremléket és a város különböző helyein elhaltak hősi halottak a külsőségekben is tiszteletreméltó módon és helyen helyezze örök nyugalomra.

Ebben a kérdésben most Simon János törvényhatósági bizottsági tag indítványt terjesztett be a városhoz az iránt, hogy a hősi halált halt orosz katonáknak, akik a debreceni esztában elesettek, a város emeltesse méltó síremléket. A város határában eltemetett katonák földi maradványait hantolják ki és a köztemető egyik legszebb részében, díszületben közös sírkertben helyezték el. Azt is javasolja, hogy monumentális, díszes síremléket építsenek ebben a sírkertben.

A város elvben máris magáévá tette ezt a szép gondolatot, foglalkozik is vele és költségelirányzatot készítenek a terv kivitelére nézve.

Debrecen népe önmagát becsüli meg, ha a hősi bajtársak emlékét méltóan megőrizti.

A Debreceni Függetlenségi Kör 1945 február 25-én délelőtt 10 órakor az Arany Bika főemeletén tartó értekezletet tart, melyre a Kör tagjait tisztelettel meghívjuk.

A »Földreform és földbirtoklás« c. lapunk pénteki számában megjelent cikk utolsó bekezdésében a helyes szöveg így hangzik: A végrehajtásnál bizonyára figyelemmel lesz a kormányzat a termelés folyamatosságának fontos szempontjára is, ami biztosítható anélkül, hogy a földigénylők sérelmével járna.

A Nemzeti Segély Magyar Futár és Signal példányokat keres megvételre. Cím: Batthyány-utca 9.

Vagyontmentő
BÁDOGOS UTCA 1.
Vesz és elad ezüst evőkészleteket, magas árat fizet tört aranyért, fog aranyért, érmekért

A „Magyar Katonai Szemle” 1940. évtől 1944 októberig megjelent példányait, teljes évfolyamait megveszük. Szent Anna-u. 20. sz. 6. honvédelmi kerületi parancsnokság gazdasági hivatala. Felhívás a polgári társadalomhoz. A magyar hadifoglyok nyilvántartását és egyéb ügyeit a honvédelmi minisztérium hadigondozó osztálya intézi. Ilyen ügyekben tehát a hadigondozó osztályhoz kell fordulni (Széchenyi-u. 60. szám). A hadigondozó osztály rövidesen hadifoglyvértékelőt fog kibocsátani. Kőváry Marcell alezredes, a debreceni 6. honvéd kerület parancsnoka. Felhívás Debrecen város közönségéhez a helyőrségi tiszt és tisztjelölti érdekei felszerelésével kapcsolatban. Edények, asztalneműk és evőeszközök beszerzése üzletekből lehetetlen. Ezért a helyőrségi tiszt és tisztjelölti kara ezúton arra kéri Debrecen város közönségét, hogy a közismert áldozatkészségével tegye lehetővé a tiszt és tisztjelölti karnak, hogy felállhassa és felszerelhesse a helyőrségi étkezdét. A rendelkezésre bocsátott főző- és evőeszközök mellett Szent Anna-u. 25. szám alatt a kerületi parancsnokságnál adhatók le.

A közületek rendszeres fizetik a közmunkára igénybeveteket

Szabó István államtitkár vetette fel azt a javaslatot a Nemzeti Bizottság ülésén, hogy a közületek fizessék meg a közmunkára igénybevetett embereket. Csakis az orosz hadsereg részére teljesítsen a város ingyenes közmunkát, de magyar hivatalok és testületek részére nem. Az indítványt akkor elfogadták, megfelelő intézkedéseket tettek és most már a minisztériumok, vagy egyéb közhivatalok és testületek csak fizetnek ellenében jutnak közmunkát végző emberekhez.

Szociális érzékre vall az az intézkedés, hogy visszamenőleg, a múltban végzett közmunkákat is meg kell fizetniük utólag a magyar hatóságoknak és testületeknek.

Mosószappan, pipereszappan kapható! Textilüzlet, Hatvan u. 6

Szövetet, bélésárut legmagasabb áron vesz Nagy Béla Piac u. 7 Szahősegédekkel azonnal felvesszük!

METEOR MOZGÓ Szombat, vasárnap, hétfő Magyar filmretek

Késő... Pószereplők: Jávör, Sárdy, Bulla, Muráti E. Ádások kezdete: hétköznap 3, 1/25 vasárnap 11, 1/22, 3, 1/5

Veszünk igazolt tulajdonosoktól mindenfajta mezőgazdasági kony-hakerti magvakat. Használt és új permetezőket, növényvédelmi szereket, rajviaszt, sonkolyt. Piac-utca 18. Magázlet. Bonyás mellett.

Adtál már valamit a honvédeknek? SEISS, A TETT HALÁLA AZ OKOSKODÁS.

Gyűjts szeretetadományokat a hadifoglyainknak.

A Debreceni Egyetemi Kör hírei

A Debreceni Egyetemi Kör szerdán délután rendezte legutóbbi vitaelőadását, melyen Sós Levente bölcsészettanár tartott előadást „A Bárdosy és Kállay kormányok háborús felelőssége” címmel. A mindvégig nagyfigyelemmel kísért előadást élénk vita követte.

400 pengőért akarta adni Debrecenben az ultraseptyl egy budapesti orvos

A debreceni rendőrség figyelmét felhívta arra, hogy egyik Kossuth-utcai üzletben dr. Medvei Béla budapesti orvos, Király Pál-utca 8. szám alatti lakos 400 pengőért kínál eladásra egy 20 tabletás fiole Ultraseptyl. Deaktívkéve mentek ki és előállították a budapesti orvost, aki elmondta, hogy élelmiszert beszerezni jött Debrecenbe. Nagybőb mennyiségű Ultraseptyl van s kérték tőle ismeretlen egyének, hogy adjon el belőle. Beismerte, hogy 400 pengőt kért érte. A budapesti orvos ellen megindult az eljárás.

Gyászrovat

Révész Géza cipészmeister 70 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 2 órakor lesz a Kőzetemető 11. a. ravatalozó termében. Gyászolják bánatos felesége, gyermeke, unokái, testvére, sógorai, sógornói és kiterjedt rokonsága. Lakás: Homok u. 109. — Dankó temető.

Drahos Sándorné Betesé Agnes 52 éves korában elhunyt. Temetése ma szombat délelőtt 11 órakor lesz a harmas teremből, református egyházi szertartással. Gyászolja férje: Drahos Sándor. Lakás: Gépezet-utca 15. — Csorka temető.

Csárdáskirályó

Hosszú éveken át aggodó figyelemmel kísértük a magyar művészi élet egyirányú beállítottságából származó elferdüléseket és sokszor emeltük fel tiltakozó szavunkat azokkal a körökkel szemben, amelyeknek célja a művészi szabadság eltiprítása s világi érdekek terror alá való hozatala volt. A demokratikus új Magyarország adta meg újból a lehetőséget művészi életünk teljes felszabadulására s ennek köszönhető, hogy a Csokonai Színházban újból feleledülhetek a magyar színpadról leittott Kálmán Imre világhírű magyar komponistának bübös melódiái. Jözzék kérdőzetek, vajjon az a nagyszerű komponistánk, akinek munkássága valóságos iskolatípusa egy újabb irányú magyar operettművelés megvalósításának, megérdemelte azt a szegyetlen bánásmódot, hogy amikor invencióval gazdagon ábrázolt, magyar és szláv elemekkel ékeskedő muzsikája világsikerrel járt, a magyar színpad meg megkínázható művészi szint leállítását, még a kétségeltnél fennálló nehézségek ellenére sem. A felemelkedést annyival is inkább joggal várhatjuk, mert kevés városban működik előző évszázad óta ily színészeti csoport, amelynek között igen elismert, hogy amikor a színház érvényesítés minden előfeltételét biztosított, csaknem teljes dilettantizmussal találkoztunk a Csokonai Színház operettelőadásán.

Hogy a Csárdáskirályó előadásának mégis sikere volt, az annak a pár kiváló színésznek köszönhető, akik rátermettségükkel, művészetük nemességével életet vittek a különben gyenge előadás egész felállítás szerkezetébe. Első helyen Rajz János kell kiemelni az együttműködő akinek minden szava minden mozdulata beértett művészetből fakadó és sikert biztosított. Nem túlzás az a megállapításunk, hogy a magyar operettművészet egyik főerősége országos viszonylatban is, SÜLI Many kedves eszközökkel formált játéka méltán szolgált rá a közönség elismerésére. Friss, tiszta színekben pompás rutinja kifogástalan Szabó Samu pompás alakításukkal tanúadása zseni humorra. Arany Kato késztetése jeles kvalitásokkal ékeskedik. Deesy Jenő a nem egyéniségére szabott szerepében le kitűnően helyt áll. Genesy Sára és Hajdu Péter énekadása és hangszépsége vitán felülálló, de színpadi rutinjuk hiánya erősen érzik. A többi

CSOKONAI SZÍNHÁZ

ma d. u. fél 4 órakor Kálmán Imre nagyszerű operettje

Csárdás Királyó

3 telvonásban

Jegyrendelés telefon 110

szerelő inkább teherterelése, mint előnye az előadásnak. Sajnálatos tény, hogy a színpad és a zenekar között sem kellő kapcsolat, sem megfelelő ki egyenlőség nincsen. Szuggesztív erő kell a két tényező egységbehozásához. A határozott irányítás hiányát mutatja az egyébként használható zenekari tagok szabadsága is. A rendező vonatkozásában elismerésre méltó az előadás. A színpadképek stülvesek s a mai viszonyokhoz mérten pazarnak nevezhetők. Deesy Jenő rendezői munkája eredményes.

A Magyar Vöröskereszt hangversenye a budapesti gyermekekért

Városzerte igen nagy érdeklődés nyilvánul meg a Magyar Vöröskereszt vasárnapi, február 25-én délután fél 4 órakor kezdődő hangversenye iránt. A Vöröskereszt a hangverseny teljes jövedelmét a budapesti gyermekkételepítési akció javára fogja fordítani. Külön érdekessége a hangversenynek, hogy a szereplők között első ízben hallhatunk amerikai művészt is. A megnyitóböszédet Papp Antal budapesti újságíró mondja el. Orosz részről Malloft és Trejakoff, amerikai részről Mr. N. Parker, magyar részről pedig Hevesi Ágnes, Vári-Weinstock, Miklós, Bekői György, Budai Gyula, Kristóf László fognak szerepelni. Külön kell kiemelni Hernádi Lajos zongoraművész személyét, aki egyformán jól ismernek Európa nagyobb városainak hangversenytermét. Prólótot dr. Căbor Aronéól hallunk, aki egyben konferálni is fog Leitner Jenő nemzetgyűlési képviselővel együtt. Dr. Căbor Aroné személye azonos a jól ismert Sóstay-Horváth ezredesnével, nevével, aki mint nő, az egyetlen nagy plasztikus egész Közép-Európában. De, mint portrészobrászunknak is kitűnő neve van. A hangversenyre szóló jegyeket a Magyar Vöröskereszt (rendőrségi palota), majd közvetlen az előadás megkezdése előtt a hangverseny színhelyén, az Arany Kibékán lehet biztosítani, illetve megvásárolni.

A nemzetközi szakszervezeti mozgalom igényt tart arra hogy képviselve legyen a békekonferencián

London, február 23. Meg fog alakulni a szakszervezetek világkongresszusa, amely minden szabad ország szakszervezetét magába foglalja. Szeptemberben ismét meg fogják hívni a világkongresszus tagjait, hogy lefektessék a kongresszus alapszabályait és állandó szakszervezet létesítsenek.

A tanács székhelye Párisban lesz. A nemzetközi szakszervezeti mozgalom igényt tart arra, hogy képviselve legyen a békekonferencián és az áprilisban megtartandó sanfranciscói értekezleten.

SAKSZERVEZETI ÜLÉSEK

A szakszervezetek székházában (Arany János-u. 2. szám alatt) tartandó ülésekre a vezetőség az alábbi időpontokban hívja meg az egyes szakmák munkásait: — A nyomdai munkások 12-ös bizottsága vasárnap délelőtt pontosan 10 órakor ülést tart a Szakszervezeti Székházban. — Mérnökök Szakszervezete vasárnap, február 25-én délelőtt 10 órakor tartja alakuló közgyűlést a Szakszervezeti Székházban. — Huszári munkások Hentesek! Mészárosok! Vághid munkások! Vasárnap délelőtt 10 órakor alakuló gyűlést tartanak a Szakszervezeti Székházban. — Rokkánt nyomdászok figyelmébe. Segélykifizetés pénteken, szombaton és vasárnap reggel 8-9 óra között Apafi u. 16. sz. alatt. — Kötőragok február 25-én, vasárnap délelőtt 10 órakor tagterületet tartanak. Pontos megjelenést kérünk. Elnök.

Partestületi közlemények

— A Hentes és Mészáros Szakszövetség tagjai felhívjuk, hogy február 25-én vasárnap délelőtt 11 órakor a Kossuth-utca 20. III. em. 96. sz. szobában megtartandó tisztújító ülésen okvetlen megjelenni sziveskedjenek. Partestületi elnöksége. — A festőmesterek szakszövetsége vasárnap délelőtt 9 órakor a rendőrségi épületben levő partestületi helyiségben tartja tisztújító közgyűlést. Melére a tagok pontos megjelenését kéri az Elnökség.

SPORT

A DVSC labdarúgói új alapon kívánják folytatni működésüket

A Debreceni Vasutas Sport Club labdarúgó játékosai tegnap délután megbeszélést tartottak a Díszegyházi sporttelepen. Több játékos felszólalása után 14 pontban foglalták össze a labdarúgók kívánásait és ezeket a kérdéseket az elnöki tanácsülés előterjesztették.

A memorandum főbb pontjai szerint a DVSC játékosok továbbra is amatőr alapon kívánják működni, de kéri a játékosok megelégedését szolgáló alapszabályok felülvizsgálását. Különösen azt kívánják a labdarúgók, hogy szüntesse meg az a helyzet, hogy labdarúgó mérkőzések bevételeiből tartják a DVSC az úgynevezett „haladó” szakszervezeteket, melyeknek működésük csak ráfizetéssel, a labdarúgószakszövetség terhére tartható fenn. A játékosok kifejezetten utalták: bíznák abban, hogy az elnöki tanácsülés megértesse a labdarúgók kívánásait, de hangsúlyozták, hogy amennyiben elutasító válasszal kapnának a játékosok együttesen kívánják a DVSC kebeléből és mint Debrecen F. C. társadalmi együttesét fogják továbbműködni.

Nem kívánjuk a fejlemények előlévni és így állást nem foglalunk a kérdésben. A DVSC játékosai kívánásai voltaképpen azonos a múlt évben Nemes István által felkeltett sporttervezetlet, mely a sporteszköz-átalók működését s ennek kapcsán az amatőr- és profi kérdést úgy kívánta megoldani, hogy a sportolók koncentrációs alapon működjenek, bevételeik 20%-át fizessék be az egyesület pénztárába közös alapról, a többi részét bevétel pedig a sportolóké legyen. Kétségtelen, hogy az új rendszerben a játékosokról sokkal szorosabban kell gondoskodni, mint a múltban, bizonyos értelemben a sport érdekében meg kell nyerni a verszélyt, hogy egy kis láljal a meggyeztet a DVSC elnöksége és a játékosok. Egyébként is a kérdéshez hozzájárulása lesz a kerület vezetőségének is és számítatásra kell venni az egyesületek álláspontját is, melyek a játékosokért jelentős áldozatot hoztak.

A DVSC birkozók ma délután 4 órakor a birkozóhelyiségben szakszövetségi ülést tartanak, melyre a tagok pontos megjelenését kéri a Szakszövetség.

Felhívás. Felkérjük az összes dalárdák kiküldöttjeit, hogy vasárnap délelőtt 9 órakor Rákóczi-u. 30. alatt pontosan jelenjenek meg, mert a dalóra 10 órakor kezdődik és az az ülést az időre be kell fejezni. Megindult a debreceni asztalitenisz élet is. Felhívjuk a debreceni férfi és női asztaliteniszeket, hogy a tavaszi program megbeszélését végezzék szombaton délután fél 2 és fél 3 között Csapo-utca 24. alatt (HEV igazgatóság) jelenjenek meg. Gyöngyössi Róbert és Lövey Szabolcs.

A vasárnapi ökölvívó mérkőzésen a csapatok a következő párosításban lépnek színpadra: Barta IV. DVSC-Mosvár DMTE, Mészáros DVSC-Szabó DMTE, Oláh DVSC-Malmos DMTE, Polgári DVSC-Kathi DMTE, Lovász DVSC-FELE DMTE, arka DVSC-Birta I. DMTE, Sas DVSC-Birta II. DMTE, Nagy DVSC-Nádházy DMTE, Németh DVSC-Jakab DMTE, Bemutató mérkőzést tart Szűcs DVSC-Tamásey DVSC és Eperjesy II. DVSC és Darai DVSC.

APRÓHIRDETÉSEK

- FOGLALKOZÁSSAL bíró nő magános özeget teljes elátásra felvesz. Jókai-u. 32. 712-32
BÜTÖRÖZÖTT szobát keres lehetőleg fűrdőszobahasználattal 2 személynek „diplomás tisztviselő” jellegre. 775-52
RENDES férfit kvartélyba felvesz. Tányéros mérleg eladó. Simonffy-utca 59. 781-10
KÉT szoba konyha azonnal kiadó. Piac-utca 64. Értkezni a házmesterrel. 774-44
KIFUTÓFIUT keresünk azonnali belépést jó fizetéssel. A Debrecen kiadóhivatala. 775-49
FÉRFI úrfordrás-segéd. jó munkás, azonnal belépést. Mikló-u. 2. 770-35
ELADÓ férfi és női centrál-ből/nes varrógépek, szék-nyelők, álló tűk. Ugyanott veszek varrógépeket. Kossuth-utca 61. 769-7
TANGÓHARMONIKA (amitást megkezdtem. Szotyori. Hatvan u. 13. I. e. 768-28
MAGANYOMOZÓ Gálocey. Zoldfa 3. Fogad délután 5-6 óráig. 767-54
DEUTSCH Antalné Máté-szalkáról nyugtalanul keresi Leichter Sándorékat. Német Kláráékat. Grünfeld Samuékát a nyiregyháziakat és a balkányiakat. Hol-tükürről azonnal értesítsék. 766-13
EGY varrógép eladó. Nyulas. Hollós-u. 7. 762-7
MINDENES. bentlakó, fiatal leány felvétetik 1-re. — Bótvö-u. 14. 761-30
ELADÓ galya. Szárai Gyula utca végén. A délelőtti órákban. Krusem 2114. sz. lovat, nyomravezetőt jutalmazom. Lábon álló nád van eladó. Legányi-utca 27. 758-65
TANULÓT fizetéssel felvesz Bernáth Miklós géplakatos-mester. Borz-utca 9. 756-64
JOBB árvalányt családtárgyként elvállalok. 14 évtől 16 évesig. Cim kiadóban. 750-52
ONDÓD Percdőlőbe kiadó 52 hold felsze. Tanító-u. 20. 753-23
MAGYAR perzsa öszekötő szőnyeg veszek. — Cimet „Magyar perzsa” jellegre a kiadóba. 686-37
KIFUTÓFIUT felveszünk. Piac-utca 18. Magázlet, Bonyádi mellett. 779-49
KIADÓ 3 hold tanya jó föld, felde, városköz közel, érdeklődni Keresztúr 15. 709-25
KÁRPITOS műhelyemet új-ból megnyitottam Kigyó-u. 37. szám alatt. Kérem a nagyérdemű közönség szives partfogását. Szolid árban mindenféle kárpitosmunkát vállalkozok. Bőr Sándor. 741-68
MUSZERÉSZ tanult felveszek, kerékpárt, alkatrészeket veszek. Attila-tér 2. 703-64
KERESÉK szobát-konyhát lakbérrel. Háztól gondozom Virágosi, Monti ezredes-u. 7. 702-52
HOFORRÁSHOZ közel fekvő földemet bérbe kiadom. Hajdúházy Endréné, Hajdú-sámsom. 679-25
MODERN, stil és antik bútorok, zongorák, gyermek sportkoszik, perzsa- és kőszőnyögek, fessmények nagy választékban kaphatók az „Ingóságkövető”-ben, püspöki palota. Ugyanott mindenféle tárgyak vétele. 696-66
MÉLET, kaptárt, sonkolyt veszek. Keltetőgép, szijhalm eladó. Poroszlay-út 87. 663-14
724 HOLD prima, búzatermő föld Kishelyes-úton haszonbérbe kiadó. Értekezni naponta 10-12 óráig Beszler Károlyné, Kossuth 42. 692-25
ZOMANCFÜHELYET veszek, eladók, cserélek, kiegészítő vagy sérültet szak-szerűen átszerelék, redony-javítást vállalkozok. Levensik, Csapó 87. 671-46
ABLAK- vagy képhüvelyeket magas áron veszek. Kifutó felvétetik. Uvegezők, Sip-lovits ésa Nagyvárad u. 15. 459-66
SIMAY Erzsébet varrodáját ismét megnyitotta. Bethlen utca 45. 524-66
TENYÉSZTOJÁSOK (fehér, magyar és sárga) államilag ellenőrzött baromfitelől állandóan kaphatók és elő-jegyezhetőek. Simonffy u. 10 I. em. 26. 606-24
SEGÉD- és tanulóanyagokat felveszek. Kalapáson Piac utca 38., udvarban. 742-35
KETTŐSZOBÁS spejzos lakást keresek belvárosban, külön udvarral azonnal is. évi bért is fizetek vagy megvételről is tárgyalok. Lehet kissé bombarongólt is. „Vasúti tisztviselő” jellegre a kiadóba kérem. 776-52
NYERSBORT vesz „Hangya” gyűjtőtelep, Pestiu. 1. Hatvan-utca sarok. 284-66
SZEGET adok tengeritől. — Homoktér, gróf Vesei 27. 737-11
MAGAS árat fizetek vá-szonért, szövetért. Ugyanott megbizásból aranyat, karórákat veszek. Piac-u. 59. — Üzlet. 756-67
VINCELLÉRT és traktor-szerelőt azonnali belépésre felvesz Hartstein, Hatvan-u. 1. 735
IDŐSEBB úr keres fűtőt bútorozott szobát jó ellátással. Ajánlatot a kiadóba „Budapesti jellegre”. 734-10
KÖLNIVIZES, Pítralonos üvegeket veszek. Polgár — Gambrius átjáróban. 738-37
PÉRFIFODRÁZ segédet felvesz Polgár, Gambrius átjáróban. 739-33
VESZÉK ágyhuzatot, szőlen takarót, férfi és női ruhát, vásznat, szövetet, jöknarban levő férfi és női cipőt kárto-lógépet, a Megbizásból arany- és ezüztárgyat. — Piko kézimunkaüzlet. Kos-suth u. 4. 731-66
ZABOT. árpat minden mennyiségben veszek. Cim a kiadóhivatalban. 259-25
KOVÁCS Ferenc kőműves-mester tetőfedő és kőműves munkálatokat vállal Hajdú-utca 13. 705-1
CROKKALASZT. drótot, szinget veszek. Debrecen, Szeremlei-u. 13. 714-37
MINDENES háztartási al-kalmazottat felveszek. Szoboszlói-út 21. Fűszerüzlet. 704-30
MAGANYOS férfiszabó keres szabóműhelyt bérbe. Piac-utca közélébe. Érdeklődni Varga, Simonffy-utca 43. 721-41
MAGAS alakra jó állapot-ban frakkot vagy szmokingot vennék. Cim: Nagy, Bethlen-u. 57. 726-69
MÉLY gyermekkoszi eladó. Csillag-u. 67. 720-87
EZUSTROKÁT, perzsa- és szilbundát magas áron veszek. Blum, Piac 21. Üzlet. 693-66
ELADÓ 150 q répa, olaj-bogyó és takarmány vegyese-n a helyszínen, értekezni Honvéd-u. 41., Keesek. 695-24
ANGORA- és juhgyapút bármilyen mennyiségben ves-zünk. Szilgietli 14.
VAGYONMENTO. Bádogos-utca 1. Vesz és elad minden-féle fűző, sütő-, konyha-elemléket, réztesteket por-celiáncémlényeket, szőrt- és alpaka evőeszközöket, po-harakat. 462-67
VAGYONMENTO. Bádogos-utca 1. Vesz és elad férfi és női új és használt fehér-neműket és ruhákat, tur-lókészlet, zsebkendőket, pap-lanokat, takarókat, len, da-maszt és vászon anyagokat. Varrógépet, írógépet és zong-ort. 462-67
TÁBLAÜVEGÉRT magas áron vásárol Tókei fotó, Si-monffy-u. 1. 608-37
HÁROMSZOBÁS öszkom-for-os lakást keres, kisebb javítást vállal Tókei fotó, Simonffy-u. 1. 609-52
OJ és jókarban levő ruha-neműt veszek. Takács út-zella, Piac-u. 40. 447-69
VÉNKERTBEN 800 négy-szözi könyhakert felve meg-művelésre kiadó. Értekezni Altdi palota, Illatzerfár. 664-23
BÉRBEADÓ 130 kat. hold föld, veltés 18 hold, kaszáló 50 hold, szántó 55 hold van benne, városköz 6 km-re mút mellett, prima feketé homok az egész bir-tok. Cim a kiadóba. 450-28
TRAKTOR-1 keresek 80 hold feketé homok bérbeállítás-hoz. Uzemanyagot adom. — Cim a kiadóban V.V.-24
NYERSBORT, gyapút és lozort vesz „Hangya” toll-gyűjtő telepe, Pestiu-utca 1. szám, Hatvan-utca sarok. 654-67
SZERKESZTŐFI JÓVÓJA I. PÁFI JÓZSEF kiadásért telelős SZICETHY GYULA főszerkesztő, igazgató Kiadja és nyomja a TISZTANTÜLLI KENYV. ÉS LAPKIADÓ RT. Muzsaki vezető SZICETHY KÁROLY